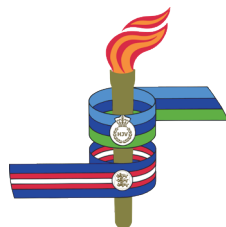

Hærhjemmeværnsdistrikt
Sydøstjylland

Rapport om frivillig Covid-19-indsats

10. marts 2020 til 1. marts 2021

Historisk Udvalg

Rapporten er udarbejdet af Historisk Udvalg ved Hærhjemmeværnsdistrikt Sydøstjylland i 2022

Vi takker for støtten fra distrikt og kompagnier, der har stillet rådata, fotos og beretninger til rådighed.

Samlet og redigeret af Knud P. Jørgensen, Steen Møller Nielsen og Jørgen Runge Madsen.

Layout: Jens Høgild Brogaard

Med tildeling af Forsvarsministerens Medalje ønsker man at anerkende de medarbejdere, frivillige og værnepligtige, der har ydet en særlig anerkendelsesværdig indsats under corona-epidemien. På bagsiden præges medaljen med teksten: COVID-19

Forord

Covid-19 har været en stor opgave for alle sektorer i det danske samfund og dermed også Hjemmeværnet.

Hjemmeværnets militære træning, strukturelle opbygning samt tilgang til tilrettelæggelse og gennemførelse af opgaveløsninger gør os i stand til at håndtere et stort spektrum af opgaver.

Som samfundets reserve har soldaterne været indsat i mange forskellige opgaver af forskellig varighed, der oftest er løst for, eller i samarbejde med, politiet, men også Fødevarer-, Sundheds- og Beredskabsstyrelsen samt det øvrige forsvar havde behov for støtte.

Uanset om varslet var ikke-eksisterende, kort eller forholdsvist langt, har hjemmeværnssoldaterne fra Hærhjemmeværnsdistrikt Sydøstjylland løst de givne opgaver på tilfredsstillende vis og dermed, i høj grad, bidraget til den, overordnet set, succesfulde håndtering af Covid-19.

På foranledning af opfordring fra Landsdelsregion Vest har Hærhjemmeværnsdistrikt Sydøstjyllands historiske udvalg, i perioden fra 10. marts 2020 til 1. marts 2021, indsamlet og analyseret informationer, inkl. omfanget af indsatte soldater og leverede timer, fra indsættelserne og samlet disse i denne rapport, der giver et godt indblik i opgaveløsningerne.

Historisk udvalg har interviewet flere af soldaterne, der var indsat. Disse personlige beretninger er medtaget i rapporten (i kursiv) og skaber, sammen med billeder fra indsættelserne, en nærværende redegørelse for hvad, der skete under distriktets bidrag til Danmarks håndtering af Covid-19-epidemien.

Lars Åge Knudsen
Oberstløjtnant
Chef for Hærhjemmeværnsdistrikt Sydøstjylland

Indholdfortegnelse

Forord	3
Baggrund	5
Covid-19 (COroNaVIrusDIsease 2019)	5
Nedlukningen	5
Smittevarianter	6
Mink	6
Vaccine	7
Hærhjemmeværnsdistriktet.....	8
Forsvarets beredskab.....	8
Fordeling af støtte til COVID-19 testcentre i 2020:.....	9
Kaotisk opstart af testcentre	9
Vagt på testcentret ved Kolding Sygehus	10
Genbrugsstationer.....	14
Genåbning af genbrugspladser i område nord.....	14
Genåbning af genbrugspladser i område syd	15
Operation Mink.....	16
Hærhjemmeværnsdistrikt Sydøstjyllands deltagelse i Operation Mink.....	18
Forplejningsstøtte under Minkopgaven	20
Vaccinationscentre.....	20
Hærhjemmeværnsdistrikt Sydøstjyllands Covid-19 indsats ..	20
Hærhjemmeværnskompagnerne	21
Stabskompagni Sydøstjylland (STHVK SEJ).....	21
Hjemmeværnskompagni Billund (HVKBIL)	21
Hjemmeværnskompagni Fredericia (HVKFRC)	21
Hjemmeværnskompagni Give (HVKGIV)	21
Hjemmeværnskompagni Hedensted (HVKHED).....	22
Hjemmeværnskompagni Horsens (HVKHRS)	22
Hjemmeværnskompagni Kolding (HVKKOL).....	22
Hjemmeværnskompagni Skanderborg (HVKSGB)	22
Hjemmeværnskompagni Vejle (HVKVEJ).....	23
Politihjemmeværnskompagni Fredericia (POHVKFRC)	23
Politihjemmeværnskompagni Horsens (POHVKHRS)	23
Politihjemmeværnskompagni Vejle (POHVKVEJ).....	23

Baggrund

Covid-19 (COronaVirusDisease 2019)

I slutningen af 2019 kom der bekymrende meldinger om en ny farlig virus af Coronatype i Kina. Den bredte sig hurtigt og frygtedes kort tid efter at kunne brede sig som en verdensomspændende pandemi.

I Europa blev Italien først og værst ramt. Så hårdt, at sundhedsvæsenet meget hurtigt var tæt på kollaps. De danske myndigheder skaffede sig oplysning om Covid-19, som sygdommen blev navngivet. Udviklingen gav stigende bekymring efterhånden, som situationen spidsede til. En snes meldinger fra nytår til begyndelsen af marts måned vidner herom. Efter vinterferie 2020 kom den første smittede dansker hjem fra skiferie og blev testet positiv den 27. februar. Covid-19 bredte sig hurtigt i Danmark. 10 marts var 156 smittet og 11. marts var 514 smittet. Regeringen og sundhedsmyndighederne havde travlt med at begrænse og inddæmme smitten mest muligt af især to grunde:

- Udsatte grupper af befolkningen – særlig ældre og svækkede – risikerede alvorlig sygdom med indlæggelse og risiko for dødelig udgang.
- Mangel på værnemidler og respiratorer, frygt for at sygehusenes kapacitet ikke slog til – og viden om, at der ikke var effektiv medicin eller vaccine til rådighed før om tidligst et lille års tid.

Nedlukningen

Statsministeren lukkede Danmark ned på et historisk og dybt alvorligt pressemøde den 11. marts 2020, bistået af fagministre, sundhedsmyndighederne og politiet. Det centrale budskab var afstand, hygiejne ved hyppig håndvask og afspritning af hænder, samt lukning af store dele af samfundet. Offentlige kontorer, skoler og uddannelses- og kulturinstitutioner samt store dele af erhvervslivet og hele forlystelses- og nattelivet. Mest muligt hjemmearbejde og kun kontakt i stærkt begrænsede "bobler", så smittespredning minimeredes.

Befolkningens umiddelbare reaktion var hamstring af toiletpapir!

Den 14. marts blev grænserne lukket. Dog kunne danskere i udlandet komme hjem, med mindre restriktioner i de lande, hvor de opholdt sig, umuliggjorde det.

Gentagne hyppige pressemøder og TV-indslag informerede om Covid-19 situationen fra dag til dag. Om brug af værnemidler, om PCR-test og senere lyntest, om testcentrenes placering, om isolation af smittede, samt om dagligt smittetal, antal indlæggelser og dødsfald.

Smittevarianter

I eftersommeren 2020 dukkede den mere smittefarlige engelske alfavariant op. Det medførte intensivering af tests med formål at erkende smitteudbredelsen.

I det tidlige forår 2021 dukkede den indiske deltavariant op. Den var endnu mere smittefarlig. Myndighederne opretholdt restriktionerne, intensiverede testningen og søgte på alle måder at øge vaccineleverancerne, så man gennem vaccination hurtigst muligt kunne opnå flokkimmunitet i befolkningen.

Testcentret ved Kolding Sygehus var delt i fire afsnit, baseret på telte på begge sider af den gennemgående vej. Hjemmeværnet viste vej og hjalp folk efter behov. Foto: Hans Chr. Jakobsen

Mink

I september 2020 viste det sig, at den engelske alfavariant havde spredt sig blandt mink. Den kunne smitte fra mink til mennesker – og omvendt. Denne variant bredte sig fra minkfarm til minkfarm med stor hast over store afstande. Efter al sandsynlighed spredtes den især af måger, der fløj rundt mellem minkfarmene og mæskede sig i foderrester.

Det frygtedes, at denne udvikling kunne få epidemien til at løbe løbsk. Frygten endte med, at regeringen besluttede og den 4. november krævede alle mink aflivet hurtigst muligt.

Vaccine

Kort før jul 2020 dukkede vaccinen fra Pfizer-BioNTech op i USA. Worldwide var der rift om at få hurtige leverancer. Også til Danmark. Myndighederne lavede en vaccinationsplan. De mest sårbare og de ældste skulle vaccineres først. Det begyndte et par dage før årsskiftet 2020-21.

I Danmark kom der ret hurtigt yderligere vacciner. Moderna, Astra-Zeneca og Johnson. Der blev gjort store indkøb. Det medførte ændring til en hurtigere gennemført vaccinationsplan.

Studier af erfaringerne med vaccinerne Astra-Zeneca og Johnson medførte betænkeligheder, fordi der var en sjælden, men fatal bivirkning. Den gav blodpropper hos meget få, især kvinder. Betænkelighederne medførte, at disse to vacciner blev blacklistet og taget ud af vaccinationsplanen. Den blev dermed forlænget igen.

Hærhjemmeværnsdistriktet

Forsvarets beredskab

Forsvarskommandoen bestræbte sig for at opretholde beredskabet ved at minimere risikoen for smitte i Forsvaret. Den 10. marts 2020 beordredes Landsdelsregion Vest til at lede al militær indsats mod Covid-19 i Jylland-Fyn. Opgaven var at sikre beredskabet ved at minimere smitterisikoen og efter behov støtte sundhedsmyndighederne samt i samarbejde med politiet støtte regioner og kommuner.

ENHED: Hjemmeværnskompagni	23-03-2020
Antal karantæneramte	0
Syge med influenzasymptomer.	10
Antal CORONA-smittede	0
Antal raskmeldte (tidligere smittede).	0
Antal der kan stille på 1 time.	3 - 19
Antal der kan stille på 3 timer.	2 - 17
Antal beredskabsstyrke klar til indsættelse.	5
Evt. bemærkninger. Kan ikke stille.	5
Ingen kontakt.	5

Fjerde beredskabsrapport på 13 dage fra et af distriktets 12 kompagnier. Antal der kan stille omhandler med fed skrift personel af beredskabsstyrken. Øvrige, normal skrift.

Det medførte den følgende dag, at alle hjemmeværnsdistrikter blev pålagt to gange ugentligt at mønstre alt personel i kompagnierne, så der var overblik over rådigt personel. Samtidig aflystes stort set al anden aktivitet for at begrænse smitterisikoen. Hjemmeværnsdistriktets frivillige stab modtog befaling om mønstring af styrken fra Landsdelsregion Vest, bearbejdede den og gav 12. marts ordre til hjemmeværnskompagnierne.

Fordeling af støtte til COVID-19 testcentre i 2020:

Opgave i ugenr.	26	27	28	29	30	31
Testcenter Horsens 0800-2100	HVKHRS		POHRS		STHVK	
Testcenter Kolding 0700-2100 2100-0700	HVKKOL		PO- KOL	PO- VEJ	HVKFRC	

Første lille bid af en lang vagtplan. Den løb til slutningen af maj 2020. I Kolding havde Hjemmeværnet i et stykke tid opsyn om natten.

Kaotisk opstart af testcentre

Kort efter nedlukningen af det danske samfund rekvirerede politiet støtte af hjemmeværnspersonel, der kunne møde og være i gang med at løse opgaver på testcentre inden for 6 timer:

- Distriktets stab rapporterede dagligt beredskabsudviklingen og justerede planerne løbende. Holdt ekstraordinært kompagniechefmøde 26. marts for at fordele den af myndighederne rekvirerede støtte til testcentre og igen 21. april for hurtigt at imødekomme opståede nye/ændrede behov.
- Ved i hast oprettede midlertidige testcentre i telte skulle der føres opsyn på døgnbasis. Hjemmeværnssoldaterne begyndte 26. marts og fortsatte til slutningen af maj. Opgaven var vejvisning, støtte og ved behov at sikre, at afstandskravene blev overholdt. Mange steder kunne man også blive testet i bilen. Det gav et særligt vejvisningsbehov. Bilisterne skulle desuden i mange tilfælde mindes om at slukke motoren, mens de blev testet.

PCR-test gennem bilvinduet. Testcenter Kolding Sygehus. Foto: Mette Nissen

- Alle testprøver blev samlet i Kolding. De første dage kørte et par af Hærhjemmeværnsdistriktets militære køretøjer som lynbude til Statens Seruminstitut med prøverne. Som returgods medbragtes nye forsyninger af testkits. Opgaven blev senere overtaget af et transportfirma.

Vagt på testcentret ved Kolding Sygehus

Af Johnny Lee Rechnagel, Hjemmeværnspolitikompagni Vejle.

I slutningen af 2019 brød der en ukendt virus løs i Kina. Den var af Coronatype og sygdommen blev døbt Covid-19. Den betragtes som meget farlig og har et ubehageligt trææææls forløb og kan give mange bivirkninger/langtidsfølger.

Mette Frederiksen, Danmarks statsminister, og hele Folketinget lukkede Danmark ned den 11. marts og anbefalede alle danskere uden for landet til at søge til Danmark. Det tog lang tid, før alle kom hjem (månedes). Landene lukkede ned for flytrafik i stor stil. Alle grænser blev lukket.

Smitten bredte sig hurtigt og mange kom på sygehuset med vejrtrækningsproblemer. Der oprettedes hurtigt testcentre. I Trekantområdet var det et ved Kolding Sygehus. I Region Midt blev testcentret oprettet ved Horsens Sygehus.

Der blev dagligt lavet kurver over testede, smittede, indlagte, antal på intensivafdelingen og i respirator samt døde som følge af covid-19.

Vejviserpost Hans Petur Johansen ved rød zone i testcentret på Kolding Sygehus. Foto: Mette Nissen

Hjemmeværnet blev hurtigt indsat i døgndrift til at styre og vejlede danskerne til de rigtige områder. De var delt op i A-zone/rød til check af patienter før indlæggelse/undersøgelse/operation, B-zone/gul til check af voksne, D-zone/blå for børn og deres familie, C-zone/grøn for personalet. Zonerne blev flere gange ændret. Selvom der var opstillet skilte med mandshøje tekster, er det i en stresset situation nok svært at overskue. Der var desuden opstillet telte på tre P-områder. Her skulle man køre ind i teltene med bilen og testes i bilen.

Hvert vagthold var på 6 mand. Vi arbejdede i tre-treholdsskift og mødte kl. 7, kl. 15 eller kl. 23. (Senere blev det kun dagvagt fra kl. 7 til kl. 19, da vagtselskabet selv kunne klare tilsyn om natten). Efter briefing blev vi delt i 2-3 hold og skiftedes til at passe vagten. I travle

perioder med lange køer af biler var alle i sving samtidig.

Vi skulle bruge mundbind. De første skulle monteres med fire bånd. Det var besværligt. Mindst hver 4. time skulle mundbindene skiftes. En sød ung kvindelig læge viste os håndteringen, så smitten ikke ville brede sig til os.

Om morgenen startede vi med rundstykker og kaffe udendørs, også på kolde dage. Man er vel en soldat? Frokosten kom fra sygehuset. Kage til kaffen leverede næstkommanderende i Vejle Politikompagni. Senere i forløbet fik vi maden fra Scandic Hotel neden for bakken. Der var vand/sodavand i vores vagthus, som vi delte med vagtselskabet. De havde kaffen klar, når vi kom om morgenen. Vi lavede så kaffe til deres vagtstart.

Til højre kompagnichef, kaptajn Frits Gandrup Nissen, POHVKVEJ, på kontaktbesøg ved testcentret på Kolding Sygehus. Posterne er fra venstre Lars B. Jensen og Lasse Groth. Foto: Mette Nissen

Der var meget koldt om natten, men solen skinnede i rigtig mange timer, mens vi var der. Det var så skönt at stå i solskin til fuglesang. Træerne var lysegrønne.

Opgaven var opdelt, så kompagniet havde ledelsen 14 dage ad gangen, Vejle, Fredericia, Kolding, Billund m.fl. andre 14 dage. Der var en del soldater, som jeg ikke før har set fra kompagnier, som vi kun sjældent arbejder sammen med. Det er interessant at høre om andre

steder og personer.

En dag kom der en kranbil og spurgte om vej til helikopterpladsen. Det var nu godt, at jeg havde taget en rundgang i min bagvagt og vidste, hvor helikopterpladsen var. Der var adgang forbudt, men det blandede jeg mig ikke i. En gående børnehaven, som kom gående rundt om og forbi, hvor jeg stod ved en legeplads. Jeg mødte dem flere gange. De ville spørge om alt muligt. Dejlige, skønne børn.

Mit yngste barnebarn Isabella på seks år kom kørende sammen med sin mor og far. Hun skulle testes, da hun hostede meget. Hun klarede det uden tårer. Flot ikke? Ja, hun er bare så dejlig.

Politiet kom forbi hver eneste dag. Fra Hjemmeværnet kom der flere højerestående forbi og talte med vagtlederen.

Da maj gik på hæld, blev det vedtaget, at Hjemmeværnet ikke skulle stå vagt længere. Opgaven blev så overtaget af et vagtfirma, der overtog vagterne, hvorpå vi kørte hjem for sidste gang.

Fra venstre Hjemmeværnschef, General Jens Garly, i samtale med kompagnichef, kaptajn Niels Ole Priisholm, HVKKOL, og indsatsleder Peter H. Øhlenschlæger ved testcenter Kolding Sygehus. Foto: Hans Chr. Jakobsen

Efterfølgende fik hjemmeværnskompagnerne hver en stor flot kurv fyldt godt op med karameller og bolsjer fra Kolding (måske sygehuset/regionen/kommunen). TAK.

Genbrugsstationer

De lukkede genbrugsstationer skulle genåbnes. Tilstrømningen viste tydeligt, at behovet havde vokset sig meget stort. Det gav en del steder trafikkaos. De særdeles lange køer af biler med affald til genbrug, kompostering og afbrænding medførte trafikpropper på flere stærkt trafikerede veje – og nye opgaver for Hjemmeværnets frivillige soldater.

- Hjemmeværnsdistriktet blev delt i område Syd og Nord. Hjemmeværnets politikompagnier i Fredericia og Vejle blev i hver sit område pålagt at føre tilsyn med trafikafviklingen på 28 genbrugspladser, herunder etablere regulering ved behov. Dette tilsyn kostede pr. område 1 fører og 3 patruljer á 2 mand i 2 uger.
- Hjemmeværnets politikompagnier havde med støtte fra andre hjemmeværns-kompagnier på nogle få genbrugspladser meget lange og travle dage fra 31. marts til 13. april. Det drejede sig om at undgå trafikpropper og at organisere velordnet afvikling af bilkøerne, overensstemmende med de af myndighederne fastlagte retningslinjer. Særlig i Horsens, hvor genbrugsstationen og beredskabsstationen ligger på samme blinde vej, var der behov for håndfast trafikregulering, så udrykningskøretøjer kunne komme frem.

Der var lange køer, da genbrugspladserne genåbnede. Her fra Vejle. Foto: Mette Nissen

Genåbning af genbrugspladser i område nord

Af Johnny Lee Rechnagel, Hjemmeværnspolitikompagni Vejle.

I Coronatiden var genbrugspladserne lukkede i en periode. Mange havde hjemme-arbejde, og børnene fik virtuel fjernundervisning hjemme. Mange brugte fritiden til at få lavet ting og sager i boligen

eller haven, da de jo ikke kunne komme til sport/festival/koncert/i kirke/til venner/osv. Det gav store dynger affald, der skulle køres på genbrugspladserne.

Da der endelig igen blev åbnet på genbrugspladserne, kom der lange rækker af biler med trailere i alle størrelser fyldt op til toppen. På grund af forsamlingsforbud måtte der ikke komme mere end et bestemt antal personer ind på pladserne ad gangen. Når der kørte en bil ud, kunne der køre en anden bil ind. Det lyder nemt. Men virkeligheden var anderledes. Der skulle være afstand (2 m). Det gav også problemer, for når man nu har siddet i kø i så laaaang tid, skal det gå hurtigt med aflæsning for at komme hurtigt hjem igen.

Akutindsættelse igen. Hjemmeværnet stiller op, når politiet og myndighederne mangler hjælp. Koldingkompagniet skulle passe Vejle Genbrugsplads. De kunne ikke stille nok mandskab, så der blev hyret et vagtselskab i stedet for hjemmeværnet.

Vejle Politikompagni skulle nemlig passe genbrugspladser i fem forskellige byer nord for Vejle helt op til Skanderborg. Vi kørte mange, lange ture i hjemmeværnets Mercedes Vito.

Som tiden gik, havde danskerne fået de første bjerge kørt væk, og pladserne kunne igen passe sig selv.

Kun i Horsens var der problemer. Beredskabet befinder sig på Endelavevej (blind vej), og der ligger genbrugspladsen også. Endelavevej har udkørsel til Høegh Guldbergs Gade. Når der er blå blink udrykning, skal der ryddes på Høegh Guldbergs Gade. Med Endelavevej fyldt godt op med biler inkl. trailers, diverse lastbiler, og bilkøerne fortsætter ud på Høegh Guldbergs Gade, er det ikke den udfaldsvej til udrykningskøretøjer. Der var også ind- og udkørsel fra en stor P-plads helt henne ved Høegh Guldbergs Gade. Det gav meget underlig kørsel ud og ind mellem køretøjerne. De ikke kunne komme hverken frem eller tilbage. Vi kender det alle sammen alt for godt, når vi står vagt i et mylder af biler. Der var kun ét at gøre: Regulere trafikken, så der også blev plads til udrykningskøretøjerne.

Som John Mogensen sang: "Tålmodighed er jo en dyd, hvis man gider vente. Det gider vi ikke. Find på noget andet, der giver rente".

Genåbning af genbrugspladser i område syd

Af Brian Nielsen, kompagnichef i Hjemmeværnspolitikompagni Fredericia.

Genbrugspladsopgaven gav ikke de store problemer hos os. Folk havde på det tidspunkt stor forståelse for, at vores tilstedeværelse var

nødvendig, og var derfor også tålmodige, når det var nødvendigt.

Vi havde to steder i Fredericia, der skulle holdes øje med, og et sted i Kolding.

Det kunne hurtigt konstateres, at opgaven i Kolding kunne løses ved enkelte tilsyn. Her var der tilstrækkeligt med plads både på pladsen og udenfor, til at det ikke gav de store udfordringer.

Den ene plads i Fredericia gav lidt udfordringer med regulering af trafikken, da bilerne hurtigt endte med at holde i kø op over en bro, og dermed i fare for at blive påkørt bagfra. Ved at mine folk prioriterede trafikken i én retning, lykkedes det at holde køen nede.

Efter at min indsatsleder havde talt med kommunen, blev der lavet en plan for ekstra skiltning til dagen efter. Denne skiltning betød, at vi allerede dagen efter, tidligt på dagen kunne nedlægge posten.

Den anden post krævede et par folk. Ikke så meget til trafikregulering, men mere for at sørge for, at der ikke var flere biler/personer inde på området, end der var hjemmel til på det tidspunkt.

Operation Mink

Statsministeren meddelte 4. november, at alle mink skulle aflives, inklusive avlsdyrene. På få uger blev alle mink aflivet. De allerfleste af minkavlerne selv. De havde rutinen og fik en pæn stykbetaling for at løse opgaven hurtigt. Af de aflivede mink blev de raske pelset og senere solgt på pelsauktionen. De syge blev deponeret i massegrave på militære øvelsespladser i Holstebro og Karup. Hjemmeværnet havde flere opgaver fra 4. til 16. november:

- Landsdelsregion Vest gav ordre til hjemmeværnsdistrikterne. Distrikt Sydøstjyllands frivillige stab fordelte alle opgaver til kompagnierne og gjorde Hjemmeværnskompagni Billund til en udrykkestyrke, der ved behov skulle forstærke Hjemmeværnsdistrikt Midt- og Vestjylland. Staben justerede planerne efter behov og rapporterede dagligt.
- Fra 4. november tilsyn med desinfektionsstationen, der blev oprettet på den tidligere Flyvestation Vandel. Her skulle køretøjer og materiel, der havde været på farme med smittede mink, renses og desinficeres. Søværnet havde påtaget sig opgaven og kom med det nødvendige grej, som Hjemmeværnet bevogtede i nogle døgn. Det endte med, at opgaven blev afløst. Behovet blev

dækket på anden vis.

- Ved nogle få minkfarme blev hjemmeværnssoldater fra 5. november anvendt som adgangskontrolposter for at hindre uvedkommende indblanding.

CH/O major Bo Wolf Kristensen instruerer Dorte og Bent Nielsen om vejvisning til deponeringspladsen i Holstebro Øvelsesterræn.

- Hjemmeværnssoldater etablerede vejvisning for lastbiler, der skulle til de to deponeringspladser med aflivede mink. Fra indkørslen til øvelsesterrænerne til deponeringspladserne.
- Bepising af den indsatte militære optællingsenhed og hjemmeværnsdistriktets indsatte stab. Det var en omfattende opgave, der indebar døgnberedskab både i "køkkenet" og hos transportfolkene.

Hærhjemmeværnsdistrikt Sydøstjyllands deltagelse i Operation Mink

Af kaptajn, frivillig stabschef Henrik B. Skibsted.

I ugen op til første weekend i november fik HDSEJ flere indikationer på, at noget var under opsejling via vores møder i Den lokale Beredskabsstab (LBS). Lørdag den 07 NOV 2020, mens distriktets chefgruppe var samlet til CH weekend, fik vi meldingen om at iværksætte OP MINK.

I perioden 7 NOV til og med 16 NOV var HDSEJ indsat til støtte for Fødevarestyrelsen. Støtten til Fødevarestyrelsen skete i rammen af Den lokale Beredskabsstab (LBS), ledet af Sydøstjyllands Politi.

Deponeringsområdet med massegrav til mink på Karup Øvelsesplads. Foto: Forsvarskommandoen

Med baggrund i en frygt for, at COVID-19 virus kunne mutere i den danske minkbestand på ca. 15 millioner mink, blev det besluttet, at den danske minkbestand skulle slås ned. Distriktet havde allerede i en længere periode støttet indsatsen mod COVID-19 gennem handlingsanvisninger på regionernes covid-test-centre og trafikregulering i f.m. genåbning af affaldspladser. Distriktet havde på den baggrund oparbejdet et tæt samarbejde med Politiet og sundhedsmyndighederne gennem regelmæssige møder i LBS.

Det, der kom til at blive omtalt som "Operation Mink", blev for distrik-

tets vedkommende iværksat med en indkaldelse til fysisk møde i LBS. MJ Peter Work og MJ Poul Woer kørte til befaling på Politigården i Horsens. Den tildelte opgave blev, på vegne af fødevarestyrelsen, at optælle antallet af mink hos minkavlerne i Syddanmark og på Fyn. Det særlige ved operationen var, at distriktets primære rolle var at agere føringsstruktur for indsættelse af styrker fra Hæren. I distriktsregi var det således primært en opgave for distriktets stab. Den udførende del af arbejdet blev primært udført af fastansat personel fra 1. Brigade fra Trænregimentet og Efterretningsregimentet, under kommando af distriktet. En del af distriktets frivillige personel støttede til afgrænsede opgaver ved eks. dirigering og vejvisning i f. m. nedgravning af minkene.

Den indledende del af operationen var meget hektisk. Styrken fra 1. Brigade var på førstedagen indsat med optælling på Sjælland under kommando af LRGNE, men da der kun var få minkfarme på Sjælland, tilgik styrken på ca. 100 ved distriktet i Vejle sidst på eftermiddagen den 7 NOV. Distriktets Chef LOG fik travlt i opstarten. Med kort varsel blev der arrangeret indkvartering på det nærmeste hotel, og der blev oplagt beskyttelsesdragter, handsker og masker i distriktets lagerbygning. Med 100 soldater på matriklen var P-Pladsen fyldt helt op. En praktisk udfordring under operationen var at opretholde afstand som beskyttelse mod COVID. Distriktets lagerbygning, hvor der var god plads, blev derfor anvendt til appel, udlevering af beskyttelsesudrustning og daglige corona tests.

Føringen af operationen skete fra distriktets operations- og plancenter. Plancenteret blev anvendt som Call-center. Her anvendtes førerpersonel fra den tildelte enhed sammen med fast personel fra distriktet og fast personel fra distrikt Fyn og distrikt Syd- og Sønderjylland. Opgaven for Call-centeret blev at etablere aftaler med minkavlerne om optælling. At modtage besøg var frivilligt, men motiveret af en bonusordning, for tidlig afvikling. Med baggrund i de etablerede telefonaftaler blev konstablerne sendt ud i makkerpar til minkfarmene. Operationscenteret (OPSC) holdt overblik over optællingen og de udsendte optællingshold. En vigtig opgave for OPSC, blev at dokumentere optællingerne ved fremsendelse af optællingskvitteringerne til Fødevarestyrelsen. Kvitteringer der ved senere erstatning repræsenterede mange millioner kroner. Operationen havde landsdækkende bevågenhed og heraf stor interesse fra medierne. Således var det også en stor opgave for distriktets presseofficer at vejlede personellet ved henvendelser fra pressen. Operationen viste, at HJV blev indsat i et scenarie der var svært at forudse. HJV føringsstruktur, inkluderende kendskab og samarbejdsrelationer til øvrige civile myndigheder

gjorde, at distriktet effektivt og hurtigt kunne løse opgaven, og at HJV viste sit værd.

Forplejningsstøtte under Minkopgaven

Af Michael Kåihøj, kompagnichef i Hjemmeværnskompagni Hedensted

Det hele begyndte med, at der akut skulle laves madpakker til et optællingsteam på ca. 120 personer, der var på vej fra Sjælland til Vejle for at blive samlet der. Disse folk blev indkvarteret på Motel Hedegården i Vejle. Desuden var opgaven at støtte distriktets stab med morgen-, middags- og aftensmad samt frugt/kage.

Vi indsatte vores forplejningsfolk i Hedensted, hvor de lavede maden. Kørte den til Vejle og anrettede den. Tog levninger med retur til Hedensted. Denne opgave viste, at forplejningsfolk er klar, når der opstår en akut opgave. De kan levere den mængde mad, der er brug for. Opgaven varede en halv snes døgn fra lørdag den 7. november. Vi brugte små 350 timer og havde folk på døgnvagt. De var klar til at støtte, når der opstod akut brug for mad et sted.

Vaccinationscentre

Tidligt i 2021 blev de første vaccinationscentre etableret. Fra 26. februar var der brug for Hjemmeværnets frivillige soldater ved både faste og mobile vaccinationscentre. Det drejede sig om trafikregulering af alle de kommende og afgående biler. Organisering af parkering. Vejvisning til vaccinationscentret. Det var tydeligt, at befolkningen havde lært af de foregående mange tests. Det hele gik nemmere.

Hærhjemmeværnsdistrikt Sydøstjyllands Covid-19 indsats

I rapporteringen fra hjemmeværnskompagnierne er der registreret 14.401 ulønnede timer, ydet af 335 frivillige hjemmeværnssoldater fra marts 2020 til april 2021. Dertil har kompagniernes ledelser anslået brugt yderligere ca. 1.000 ikke-rapporterede timer til at ringe rundt til personellet, planlægge indsatsen og skaffe de fornødne værnemidler og andet nødvendigt grej, herunder køretøjer og fødevarer.

Hærhjemmeværnskompagnerne

Stabskompagni Sydøstjylland (STHVK SEJ)

Med 26 frivillige er der ydet 1.128,7 timer, fordelt på flg. opgaver:

– Arbejde i frivillig distriktsstab.....	765,7
– Vagt ved Horsens Sygehus	103,0
– Støtte ved Horsens Sygehus	26,0
– Vagt ved Kolding Sygehus	37,0
– Støtte ved Kolding Sygehus	104,0
– Transport af prøver til Seruminstittuttet	44,0
– Trafikregulering på genbrugsstation	4,0
– Kompagniets planlægning og vedligehold	45,0

Hjemmeværnskompagni Billund (HVKBIL)

Med 32 frivillige er der ydet 1.566 timer, fordelt på flg. opgaver:

– Vagt ved Kolding Sygehus	792,0
– Støtte ved Kolding Sygehus	54,0
– Trafikregulering på genbrugsstation	166,0
– Vejvisning til Holstebro Øvelsesplads	112,0
– Vagt ved Rensecenter Vandel tidl. Flyvestation	192,0
– Vagt i Holstebro Øvelsesterræn	233,0
– Kompagniets planlægning og vedligehold	12,0

Hjemmeværnskompagni Fredericia (HVKFRC)

Med 18 frivillige er der ydet 471 timer, fordelt på flg. opgaver:

– Vagt ved Kolding Sygehus	60,0
– Støtte ved Kolding Sygehus	366,0
– Vejvisning til Holstebro Øvelsesplads	16,0
– Kompagniets planlægning og vedligehold	18,0

Hjemmeværnskompagni Give (HVKGIV)

Med 22 frivillige er der ydet 2.254 timer, fordelt på flg. opgaver:

– Vagt ved Kolding Sygehus	1763,0
– Støtte ved Kolding Sygehus	332,0
– Forplejning ved Kolding Sygehus	99,0
– Kompagniets planlægning og vedligehold	60,0

Hjemmeværnskompagni Hedensted (HVKHED)

Med 37 frivillige er der ydet 935,5 timer, fordelt på flg. opgaver:

– Vagt Horsens Sygehus	25,0
– Støtte Horsens Sygehus	341,0
– Vagt ved Kolding Sygehus	10,0
– Støtte ved Kolding Sygehus	45,0
– Forplejning ved Kolding Sygehus	92,0
– Trafikregulering på genbrugsstation	9,0
– Forplejning under minkopgaven	342,0
– Kompagniets planlægning og vedligehold	92,0

Hjemmeværnskompagni Horsens (HVKHRS)

Med 32 frivillige er der ydet 654 timer, fordelt på flg. opgaver:

– Støtte ved Horsens Sygehus	646,0
– Vagt i Holstebro Øvelsesterræn	5,0
– Kompagniets planlægning og vedligehold	3,0

Hjemmeværnskompagni Kolding (HVKKOL)

Med 45 frivillige er der ydet 2.143,5 timer, fordelt på flg. opgaver:

– Vagt ved Kolding Sygehus	1109,5
– Støtte ved Kolding Sygehus	507,0
– Støtte ved testcentre	280,0
– Støtte ved vaccinationscenter	187,0
– Vejvisning til Holstebro Øvelsesplads	16,0
– Kompagniets planlægning og vedligehold	44,0

Hjemmeværnskompagni Skanderborg (HVKS KB)

Med 44 frivillige er der ydet 1.403 timer, fordelt på flg. opgaver:

– Vagt ved Horsens Sygehus	984,0
– Støtte ved Horsens Sygehus	343,0
– Vagt ved Kolding Sygehus	64,0
– Støtte ved Kolding Sygehus	12,0

Hjemmeværnskompagni Vejle (HVKVEJ)

Med 16 frivillige er der ydet 511,5 timer, fordelt på flg. opgaver:

– Støtte ved Horsens Sygehus	177,0
– Vagt ved Kolding Sygehus	285,0
– Støtte ved Kolding Sygehus	9,5
– Vejvisning til Holstebro Øvelsesplads	32,0
– Kompagniets planlægning og vedligehold	8,0

Politihjemmeværnskompagni Fredericia (POHVKFRC)

Med 22 frivillige er der ydet 908,8 timer, fordelt på flg. opgaver:

– Vagt ved Kolding Sygehus	15,0
– Støtte ved Kolding Sygehus	476,3
– Støtte ved testcentre	13,5
– Støtte ved vaccinationscenter	7,5
– Trafikregulering og tilsyn med genbrugsstationer	362,0
– Kompagniets planlægning og vedligehold	36,5

Politihjemmeværnskompagni Horsens (POHVKHRS)

Med 16 frivillige er der ydet 499,5 timer, fordelt på flg. opgaver:

– Vagt ved Horsens Sygehus	268,0
– Støtte ved Horsens Sygehus	56,0
– Trafikregulering ved genbrugsstationer	169,5
– Kompagniets planlægning og vedligehold	6,0

Politihjemmeværnskompagni Vejle (POHVKVEJ)

Med 25 frivillige er der ydet 1.926 timer, fordelt på flg. opgaver:

– Vagt ved Kolding Sygehus	343,0
– Støtte ved Kolding Sygehus	953,5
– Støtte ved testcentre	162,5
– Støtte ved vaccinationscenter	7,5
– Trafikregulering og tilsyn med genbrugsstationer	218,0
– Vejvisning ved deponeringspladser	16,0
– Kompagniets planlægning og vedligehold	233,0

HÆRHJEMMEVÆRNSDISTRIKT
SYDØSTJYLLAND

også kaldet

HDSEJ

viser vejen til en sej
oplevelse for alle med
visionen at passe på
Danmarks frihed og
demokrati.